

Colombo-affaire

De 'Colombo-affaire', ook wel bekend als de 'Colombo tragedie' en de 'Plancius processen', was een geruchtmakend zaak waarbij drie vliegers van de Militaire Luchtvaart van het KNIL in 1942 werden gearresteerd op verdenking van sabotage, hulp aan de Japanners en poging tot desertie. De drie vliegers, tweede luitenant W.J. Burck en de sergeanten H. Kelder en E.H.J. de Lyon, werden in Colombo door een zee krijgsraad schuldig bevonden. Burck, die werd beschouwd als de leider en kwade genius, werd veroordeeld tot levenslange gevangenisstraf, zijn beide handlangers kregen twintig jaar gevangenisstraf. In de periode 1950-52 kregen de betrokkenen stafvermindering/gratie en kwamen zij (voorwaardelijk) vrij. Van de hen opgelegde strafmaat hebben zij ruim zeven jaar uitgezeten. Nadien zijn er vergeefs pogingen ondernomen om de drie betrokken vliegers 'eerherstel' te verlenen.

Het initiatief van de heer Ed Melis, die zich enkele jaren geleden heeft opgeworpen als belangenbehartiger/woordvoerder namens de nabestaanden, kwam eind 2009 'in beeld' bij het CLSK.

De heer Melis wenste een onderhoud met C-LSK, lt-gen Jansen, om te spreken over een vorm van 'eerherstel' voor de drie betrokken vliegers (inmiddels alle drie overleden). Voorafgaand aan dat gewenste gesprek met C-LSK is er een e-mail wisseling geweest met de toenmalige Chef Kabinet CLSK, . Deze heeft NIMH (De) om achtergrondinformatie verzocht om een beter beeld van deze zaak te krijgen.

In oktober 2010 is de heer Melis door kol ; in Breda op het HK CLSK ontvangen voor een oriënterend gesprek. Daarbij waren namens het NIMH ' aanwezig. Direct is van de zijde van het NIMH duidelijk gemaakt dat een juridische vorm van eerherstel kansloos moest worden geacht (niet alleen is het merendeel van het relevante archiefmateriaal vernietigd, ook de betrokkenen zijn allen overleden, nog afgezien de omstandigheid dat betrokken vliegers destijds wel degelijk laakbaar gedrag hebben getoond).

Voorts is ook duidelijk gemaakt dat C-LSK geen (formele c.q. juridische) partij in deze kwestie is. De betrokken vliegers maakten destijds deel uit van de (koloniale) Militaire Luchtvaart van het KNIL en waren daarmee geen personeel van de (voorlopers van de) Koninklijke Luchtmacht.

Omdat de KLu de tradities van het ML-KNIL heeft overgenomen en in ere houdt, zou er mogelijk wel sprake kunnen zijn van een 'emotionele/morele' betrokkenheid van C-LSK. Gesproken is over een ontvangst door C-LSK van de heer Melis en de nabestaanden van de betrokken vliegers en over het brengen van een mogelijke bloemengroet/kranslegging op de graven van de betrokken vliegers. Dit initiatief heeft geen concrete invulling gekregen.

[Redacted text block]

[Redacted text block]

De opvolger van kol | , kol en diens plaatsvervanger Lt-kol ; vernamen later dat de heer Melis en de nabestaanden een 'rehabilitatie request' bij de minister-president aanhangig zouden maken. Dit is inmiddels gebeurd. Sedertdien zijn er tussen Melis/c.s. en CLSK geen directe contacten meer geweest.

De heer Melis heeft het NIMH/; later verzocht relevante passages (pagina's 117-121) uit de biografie Spoor (van J.A. de Moor) op zijn website (www.colombotragedie.nl) te mogen plaatsen. Daartoe is

toestemming verleend. NIMH heeft Melis laten weten dat hij wel gebruik moest maken van de tweede herziene druk van de biografie (omdat er t.o.v. de 1^e druk een wijziging in de desbetreffende passage heeft plaatsgevonden).

In eerste instantie werd op de site de 1^e druk gebruikt, op aandringen van het NIMH (per brief) heeft Melis later de passages uit de 2^e druk gebruikt.

/NIMH/11-06-2012